

حسابرسی زیست محیطی و آب و هوا رو به افزایش

✍️ فروزان جانمردی

- دهمین پیمایش (نظرسنجی) دبیرکل کارگروه حسابرسی زیست محیطی سازمان بین المللی موسسات عالی حسابرسی در مورد حسابرسی زیست محیطی

به وسیله وی وی نیمنما (Vivi Niemenmaa)، دبیرکل کارگروه حسابرسی زیست محیطی (WGEA) سازمان بین المللی موسسات عالی حسابرسی (INTOSAI)

هر سه سال یکبار، کارگروه حسابرسی زیست محیطی^۱ (WGEA) سازمان بین المللی موسسات عالی حسابرسی^۲ (INTOSAI) یک پیمایش (نظرسنجی) منتشر می کند که وضعیت حسابرسی زیست محیطی را در سطح جهانی ارائه می دهد. این پیمایش مروری ارائه می دهد بر حسابرسیهایی که موسسات عالی حسابرسی^۳ (SAIs) انجام داده و قصد دارند انجام دهند، منابعی که موسسات عالی حسابرسی به کار اختصاص داده اند، موضوعهایی که انتخاب کرده اند، روشهایی که حسابرسیهای خود را هدایت و اطلاع رسانی کرده اند و موانع اصلی کار آنها.

دهمین پیمایش کارگروه حسابرسی زیست محیطی، که ۷۱ موسسه عالی حسابرسی به آن پاسخ دادند، به ویژه در میان پاسخ دهندگان از سازمان آفریقایی موسسات عالی حسابرسی^۴ (AFROSAI) و انجمن اقیانوسیه موسسات عالی حسابرسی^۵ (PASAI)، حاکی از افزایش مداوم حجم حسابرسیهای زیست محیطی و تعداد کارکنانی است که روی آن کار می کنند. بیشتر اوقات، پاسخ دهندگان حسابرسیهای زیست محیطی را در چارچوب حسابرسی عملکرد انجام می دادند و قریب به اتفاق همه گفتند که حسابرسان زیست محیطی در حسابرسی عملکرد تجربه دارند.

با عنوان «تضمین دسترسی پذیری و مدیریت پایدار آب و سبب‌زدایی برای همه» بیشترین حساسی را داشت. در سالهای ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۳، هدف توسعه پایدار ۱۳ (SDG 13) با عنوان «اقدام فوری برای مبارزه با تغییرهای آبوهوا و اثرهای آن» محبوبترین موضوع خواهد بود. به صورت منطقه‌ای، موسسات عالی حساسی در سطح جنوب جهان نسبت به موسسات عالی حساسی در سطح شمال، توجه بیشتری به هدفهای توسعه پایدار جهان داشتند.

موضوعهای آبوهوا، هدفهای توسعه پایدار توجه فزاینده‌ای را به خود جلب می‌کنند

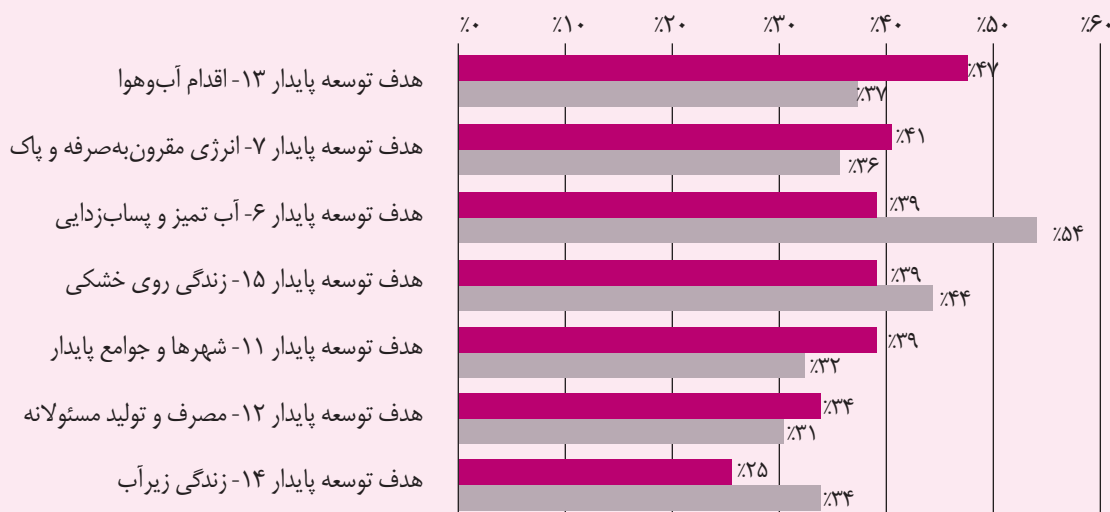
در حالی که محبوبترین موضوع حساسی در سالهای ۲۰۲۰-۲۰۱۸ حفاظت از طبیعت بود، در سالهای ۲۰۲۳-۲۰۲۱ سازگاری با تغییرهای آبوهوایی به رتبه اول رسیده است. این واقعیت که سازگاری با تغییرهای آبوهوایی حتی به فهرست ده موضوع برتر حساسی در پیمایش قبلی هم راه پیدا نکرد، می‌تواند نشانه‌ای از هوشیاری روزافزون موسسات عالی حساسی نسبت به این موضوع باشد.

در حالی که بیشتر موسسات عالی حساسی پاسخگو، توافقنامه چندجانبه زیست‌محیطی^۷ را حساسی نکرده‌اند، علاقه‌مندی در این زمینه، به‌ویژه در حساسی توافقنامه پاریس^۸ درباره آبوهوا، و پس از آن دستور کار ۲۰۳۰ سازمان ملل متحد^۹ (UN) و هدفهای توسعه پایدار^۹ (SDGs) وجود دارد. علاوه بر این، دستور کار ۲۰۳۰ از بسیاری جهت‌ها بر حساسی تاثیر گذاشته است؛ زیرا بیش از نیمی از موسسات عالی حساسی برای انتخاب موضوعهای حساسی و به‌عنوان معیارهای حساسی، از هدفهای توسعه پایدار استفاده می‌کنند. تنها ۶ درصد از پاسخ‌دهندگان گفتند که دستور کار ۲۰۳۰ به هیچ عنوان بر فعالیتهای حساسی آن‌ها تاثیری نداشته است.

در میان هدفهای توسعه پایدار متمرکز بر زیست‌محیطی، در سال ۲۰۲۰-۲۰۱۸ هدف توسعه پایدار ۶ (SDG 6)

تعداد موسسات عالی حساسی	ده موضوع برتر حساسی در ۲۰۲۱-۲۰۲۳
۲۸	سازگاری با تغییرهای آبوهوایی
۲۴	مناطق حفاظت‌شده و پارکهای طبیعی
۲۳	جنگلداری و منابع چوبی
۲۳	آب آشامیدنی: کیفیت و عرضه
۲۱	کشاورزی
۲۱	کاهش تغییرهای آبوهوا
۱۹	زباله‌های شهری، جامد و غیرمخاطره‌آمیز
۱۹	زباله‌های مخاطره‌آمیز شهری
۱۹	مالیاتهای زیست‌محیطی، هزینه‌ها، کارمزدها، عوارض، سامانه‌های بازپرداخت سپرده
۱۹	اقتصاد چرخه‌ای

مؤسسات عالی حسابرسی کدام هدفهای توسعه پایدار مرتبط با محیط را مورد حسابرسی قرار داده و برنامه‌ریزی برای حسابرسی دارند

با محوریت هدفهای توسعه پایدار، افزایش آموزش در مورد حسابرسی زیست‌محیطی و مسایل زیست‌محیطی، و تبادل دانش بیشتر با سایر مؤسسات عالی حسابرسی را پیش‌بینی می‌کنند.

پانوشتها:

- 1- Working Group on Environmental Auditing (WGEA)
- 2- International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI)
- 3- Supreme Audit Institutions (SAIs)
- 4- African Organization of Supreme Audit Institutions (AFROSAI)
- 5- Pacific Association of Supreme Audit Institutions (PASAI)
- 6- Multilateral Environmental Agreements
- 7- Paris Agreement
- 8- United Nations (UN)
- 9- Sustainable Development Goals (SDGs)

منبع:

• Vivi Niemenmaa, **Environmental and Climate Audits on the Rise**, INTOSAI, 2022

مسایل مربوط به داده‌ها بزرگترین موانع هستند

این پیمایش نشان داد که رایجترین موانع برای حسابرسی زیست‌محیطی به داده‌ها مربوط می‌شود- خواه فقدان آن در وهله اول باشد یا مشکلات دسترسی به داده‌های درخور اعتماد. مؤسسات عالی حسابرسی مسایل مربوط به داده‌ها را موانع بزرگتری نسبت به مسایل دیگر مانند عدم تخصص می‌دانستند.

کار پشت میز جایگزین بازدیدهای میدانی شده است

این گزارش همچنین بینشهایی در مورد روشهایی ارائه می‌دهد که از طریق آن همه‌گیری بر نحوه انجام حسابرسیهای زیست‌محیطی از سوی مؤسسات عالی حسابرسی تاثیر گذاشته است. در حالی که توانایی بسیاری از مؤسسات عالی حسابرسی برای ادامه کار خود از راه دور، برای آنها جای خوشحالی دارد، نگرانی جدی در مورد کیفیت حسابرسیهای انجام‌شده بدون بازدید از محل یا مشاهده‌های میدانی نیز وجود دارد. پیام جامعه حسابرسی زیست‌محیطی واضح است: مشاهده‌های فیزیکی را نمی‌توان به‌تنهایی با کار پشت میز جایگزین کرد.

برای آینده، مؤسسات عالی حسابرسی فعالیتهای بیشتری